

Диверсифікація енергопостачання

Одним із ключових пріоритетів забезпечення енергетичної безпеки України є зниження рівня монопольної залежності від поставок енергоносіїв. У Законі України «Про основи національної безпеки України» в редакції від 13 жовтня 2012 р. зазначено, що недостатні темпи диверсифікації джерел постачання паливно-енергетичних ресурсів є загрозою національній безпеці в економічній сфері (ст. 7), а забезпечення енергетичної безпеки на основі послідовного та активного здійснення політики диверсифікації джерел енергопостачання – одним з напрямів державної політики з питань національної безпеки в економічній сфері (ст. 8).

<...> З метою розширення географії поставок паливно-енергетичних ресурсів, збільшення номенклатури продукції та кількості постачальників у 2013 р. необхідно розпочати реалізацію комплексу першочергових заходів, спрямованих на зниження ризиків у цій сфері та рівня їхнього негативного впливу на національну економіку, зокрема:

- посилити політичну підтримку нових маршрутів постачання енергоносіїв у Європу, насамперед з Каспійського регіону й країн Центральної Азії; першочергову увагу приділити маршрутам, які передбачають транзит енергоносіїв територією України або технічно дають змогу зробити відгалуження в Україну, а також не відкидають можливості безпосередньої участі українських підприємств у їх реалізації;

- опрацювати технічну можливість, а також економічну й політичну доцільність можливого приєднання України до європейської мережі інтерконнекторів з метою зниження рівня залежності від одного зовнішнього постачальника; у разі отримання позитивних висновків підготувати конкретні обґрунтовані пропозиції й розпочати консультації із цього питання з країнами-членами ЄС, що мають спільні кордони з Україною;

- ґрунтовно проаналізувати економічну й технологічну можливість та доцільність розширеного використання газотранспортної системи в реверсному режимі для збільшення обсягів поставок в Україну природного газу зі спотового ринку;

- додатково поглиблено опрацювати економічні й технічні аспекти постачання в Україну скрапленого газу. Це, зокрема, побудова LNG-терміналу; основну увагу приділити питанням економічної доцільності цих проектів, терміну їх окупності, визначенню реальних постачальників та їх спроможності забезпечити регулярні поставки необхідних обсягів енергоресурсу;

- провести консультації з можливими країнами-партнерами, які потенційно можуть бути залучені до практичної реалізації проекту «Білий

потік», насамперед з Азербайджаном, Грузією, Туркменистаном і Європейським Союзом;

- опрацювати питання економічної доцільності й можливості введення граничних квот на поставку на територію України нафтопродуктів однією країною або постачальником;

- активізувати взаємодію із зовнішніми партнерами України щодо завершення реалізації проекту Євразійського нафтотранспортного коридору згідно з його техніко-економічним обґрунтуванням;

- вивчити питання щодо диверсифікації реакторних технологій у спосіб побудови нових енергоблоків атомних електростанцій неросійського виробництва задля уникнення монопольної залежності від Російської Федерації в цій сфері (*Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2013 році: Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К.: НІСД, 2013. – С. 86, 88–89*).